

INGEN VILL TA FEL MEDICIN

En undersökning om läkemedelsanvändning
och säkerhet vid medicinering

Förord

Varje år tar 6,7 miljoner svenskar receptbelagd medicin, enligt Socialstyrelsen. Att ta fel medicin vid fel tillfälle eller att helt glömma sin dos är farligt för en multimedicerande person. Risken att ta fel medicin blir en stressfaktor och ger en känsla av oro. Det visar en undersökning genomförd av YouGov, på uppdrag av iZafe Group. I undersökningen framgår bland annat:

- 3 av 4 sätter säkerheten främst vid medicinering
- Varannan oroar sig för en anhörig som tar medicin
- Var tredje behöver hjälp vid medicinering

”Min pappa, som tar flera läkemedel dagligen, såg tidigt fördelarna med Dosell för sin egen del och han känner en stor trygghet i att minimera risken att missa sin föreskrivna dos. Jag som anhörig känner ett lugn att varje dag få ett kvitto på att pappa inte glömt sin medicin. Med vetskapen att det avlider 3 000 personer varje år i Sverige till följd av felmedicinering, känns det oerhört bra att veta att jag som anhörig gör vad jag kan för att tillse att min egen fars läkemedelshantering är så trygg som den är tack vare Dosell.” Säger Ida Almgren, CFO iZafe Group AB.

Felmedicinering är ett mycket farligt problem i samhället som inte får tillräckligt med uppmärksamhet. Det kostar både liv och lidande för den som drabbas och skapar stor oro för anhöriga. En äldre person som glömt att ta sin medicin läggs ofta in på sjukhus. Ett vård dygn kostar 15 000 kronor. Sammanlagt kostar felmedicinering idag 20 miljarder per år för samhället.

I Nationell Läkemedelsstrategi 2020-2022, undertecknad av Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), är ett av målen en effektiv och säker läkemedelsanvändning i Sverige. I strategin nämns särskilt kopplingen till Vision e-hälsa 2025 som innebär att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens- och e-hälsans möjligheter, i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. I linje med läkemedelsstrategin har vi låtit genomföra denna marknadsundersökning och ägnar nu vårt nuvarande och framtida arbete åt digitaliseringen av vården, inledningsvis genom läkemedelsroboten Dosell som automatiserar läkemedelshanteringen i hemmet.

Anders Segerström, VD för iZafe Group AB och Dosell AB

Om rapporten

Den här rapporten visar resultatet av en undersökning som genomfördes av opinions- och marknadsundersökningsföretaget YouGov på uppdrag av iZafe Group och Dosell. Under perioden 26 februari till 3 mars 2021 har sammanlagt 2063 intervjuer via internet genomförts med män och kvinnor 18+ år i Sverige.

En inbjudan till undersökningen skickades ut via e-mail till personer som passade in på kriterierna för studien. Urvalet är representativt för den svenska befolkningen vad gäller kön, ålder och region.

Data vägdes utifrån kriterierna kön, ålder och region mot bakgrund av en modell från Statistiska Centralbyrån, så att resultatet är representativt för befolkningen i förhållande till det totala antalet personer som har deltagit i undersökningen.

Författare

Celine Borgstav, marknad- och kommunikationsansvarig iZafe Group och Dosell.

Kontaktperson

För frågor kring undersökningen eller rapporten, kontakta:

Carl-Fredrik Bothén, CMO på iZafe Group AB och Dosell AB.

Mail: carl-fredrik.bothen@izafegroup.com

Tel. +46 73-064 48 67

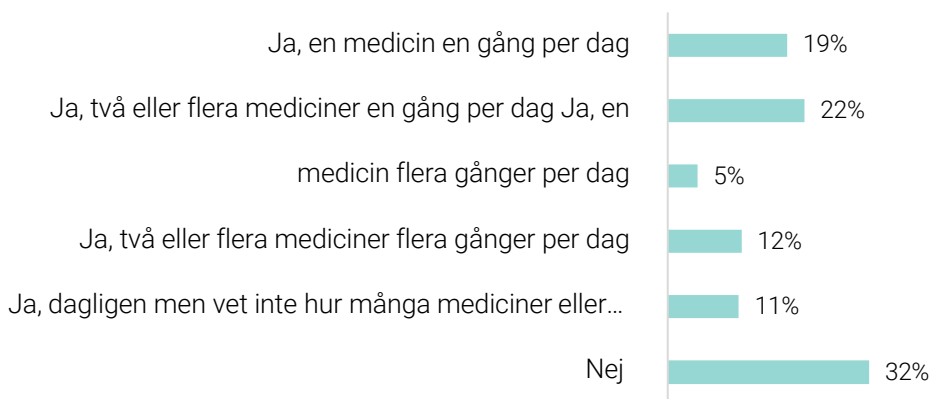
iZafe Group är ett svenskt Life-Science företag som bedriver forskning, utveckling och marknadsföring av digitala medicinska lösningar och tjänster för tryggare läkemedelshantering i hemmet. iZafe Groups läkemedelsrobot Dosell används för att minska risken för felmedicinering i hemmet, avlasta den offentliga vården, öka livskvaliteten för patienten samt skapa en tryggare miljö för anhöriga.

Resultatsammanställning

1. Stor majoritet av svenskarna tar medicin dagligen

Tre av fem (57 procent) svenskar tar medicin dagligen. Framför allt är det målgruppen 60+ som äter mediciner där 79 procent äter minst en medicin per dag och var tredje tar två eller flera mediciner en gång per dag.

Har du en nära anhörig som tar medicin dagligen?

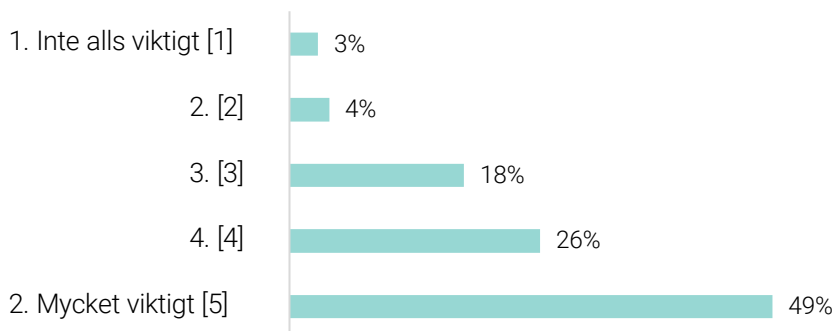

Bas: Alla (2063)

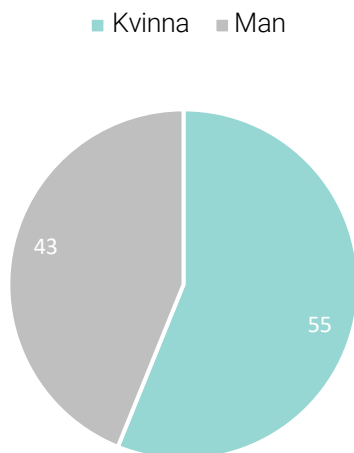
2. En säker medicinering är mycket viktigt för svenskarna

Närmare varannan svensk tycker det är viktigt att ta rätt mediciner på rätt tid. Kvinnor tycker i viss mån att en säker medicinering är viktigare än män. Framförallt är det åldergruppen 60+ som utmärker sig. Där är det hela åtta av tio svenskar som tycker att att en säker medicinering är viktigt.

De följande frågorna handlar om att ta sina mediciner på ett säkert sätt; dvs rätt mediciner på rätt tid. Hur viktigt är detta för dig?

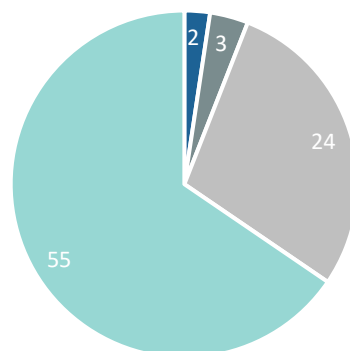

Kön - Mycket viktigt

Ålder: 60+

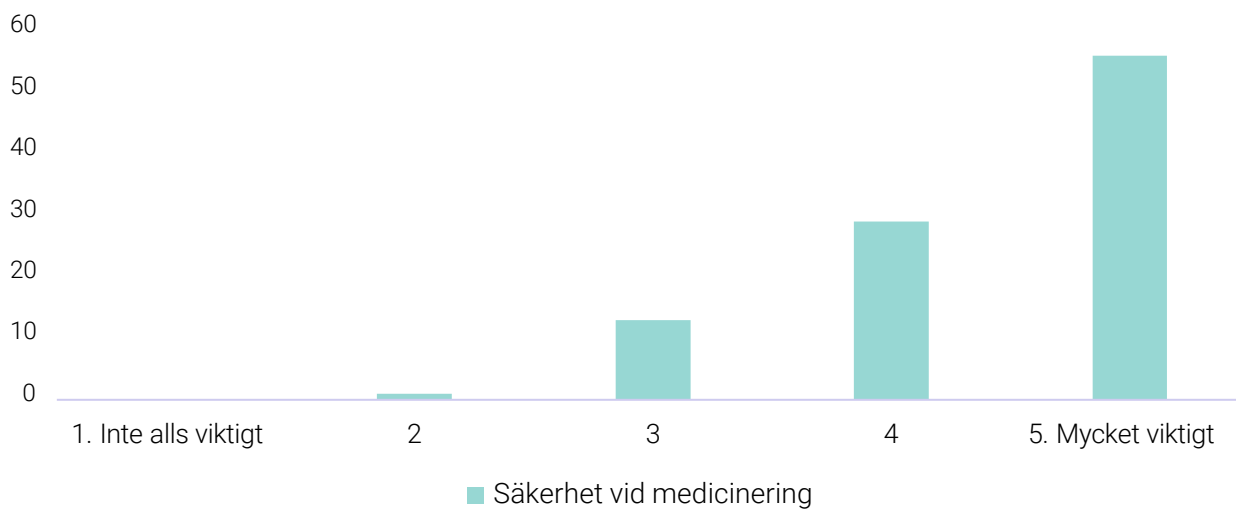
■ 1. Inte alls viktigt ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5. Mycket viktigt

TopBox 82%

Av dem som tar två eller flera mediciner flera gånger per dag är det en stor majoritet som tycker att en säker medicinering är särskilt viktigt.

Säkerhet vid medicinering - tar två eller flera mediciner flera gånger per dag

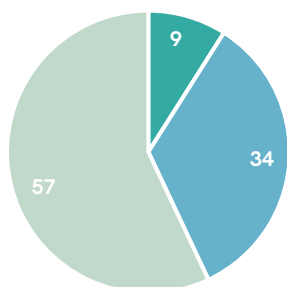

TopBox: 85 %

Huvudsakligen är det personer som är femtio år och äldre som tar två eller flera mediciner flera gånger per dag som tycker att säkerheten är viktigast när man tar sina mediciner.

Ålder 50-59

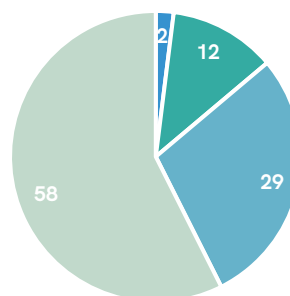
■ 1. Inte alls viktig t ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5. Mycket viktigt

TopBox 50-59 91%

Ålder 60+

■ 1. Inte alls ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5. Mycket viktigt

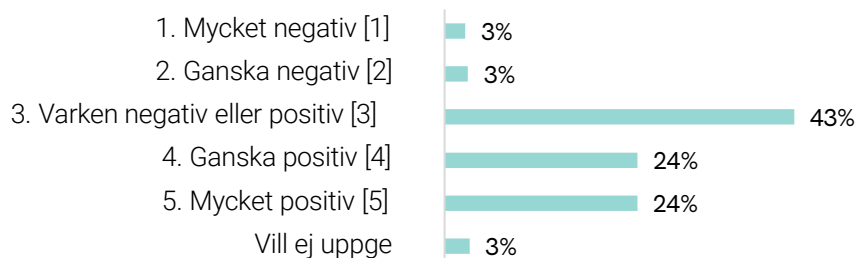

TopBox 60+ 87%

3. Närmare hälften ställer sig positiv till teknisk lösning

Närmare hälften av svenskarna som tar medicin dagligen ställer sig positiva till en teknisk lösning för att mer självständigt kunna ta rätt mediciner på rätt tid.

Vad är din inställning till en teknisk lösning för att mer självständigt kunna ta rätt mediciner på rätt tid?

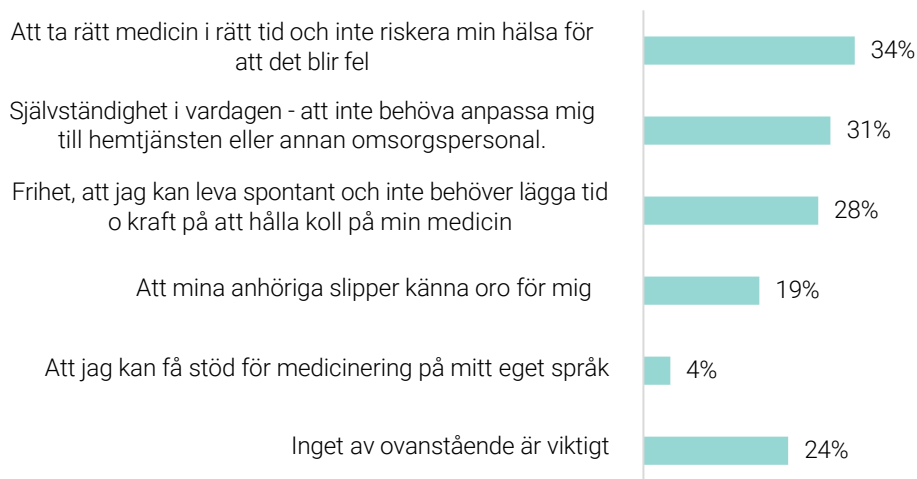

Bas: Tar medicin dagligen (1171)

4. En säker och självständig medicinering är viktigast

När vi frågade vad som är viktigast för individer som tar medicin dagligen framkommer att en säker och självständig medicinering är viktigast.

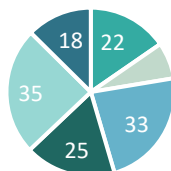
Vad av nedanstående är viktigast för dig? Vänligen välj max 2 svar.

Bas: Tar medicin dagligen (1171)

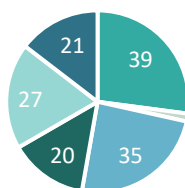
För de som tar medicin dagligen och är mellan 18–29 är friheten, att kunna leva spontant och inte behöva lägga tid och kraft på att hålla koll på medicineringen, viktigast. För dem som är 60 år och äldre är det självständigheten som är viktigast.

Ålder: 18-29

- Självständighet i vardagen - att inte behöva anpassa mig till hemtjänsten eller annan omsorgspersonal.
- Att jag kan få stöd för medicinering på mitt eget språk
- Att ta rätt medicin i rätt tid och inte riskera min hälsa för att det blir fel
- Att mina anhöriga slipper känna oro för mig
- Frihet, att jag kan leva spontant och inte behöver lägga tid o kraft på att hålla koll på min medicin

Ålder: 60+

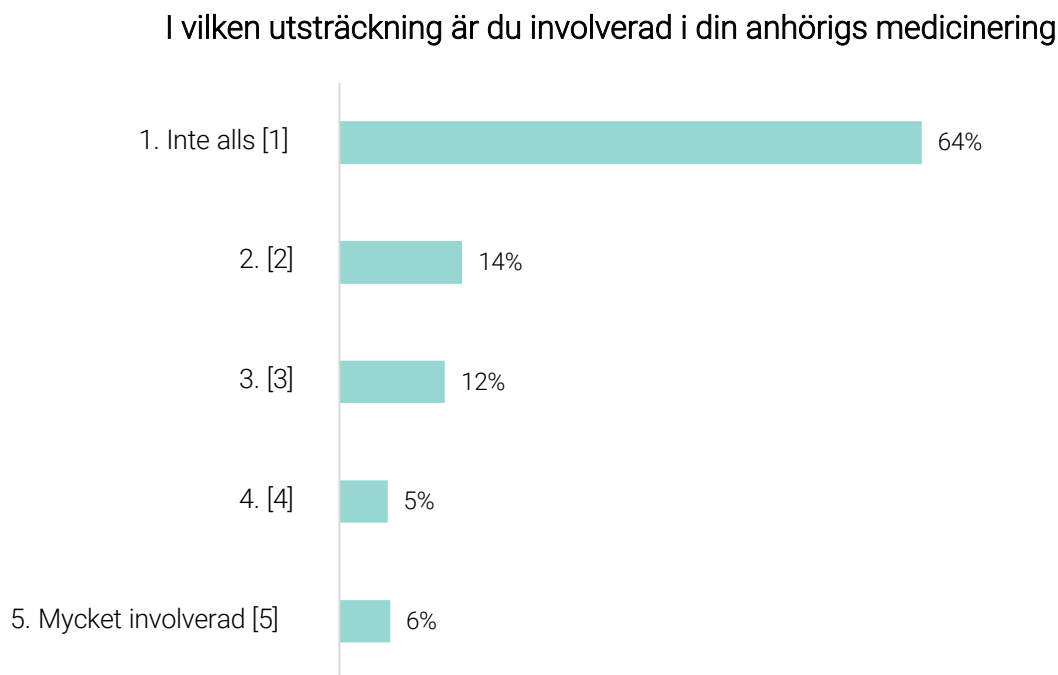

- Självständighet i vardagen - att inte behöva anpassa mig till hemtjänsten eller annan omsorgspersonal.
- Att jag kan få stöd för medicinering på mitt eget språk
- Att ta rätt medicin i rätt tid och inte riskera min hälsa för att det blir fel
- Att mina anhöriga slipper känna oro för mig
- Frihet, att jag kan leva spontant och inte behöver lägga tid o kraft på att hålla koll på min medicin

5. Var femte är involverad i anhörigas medicinering

De följande frågorna är ställda till dem som är anhörig till en person som tar mediciner dagligen.

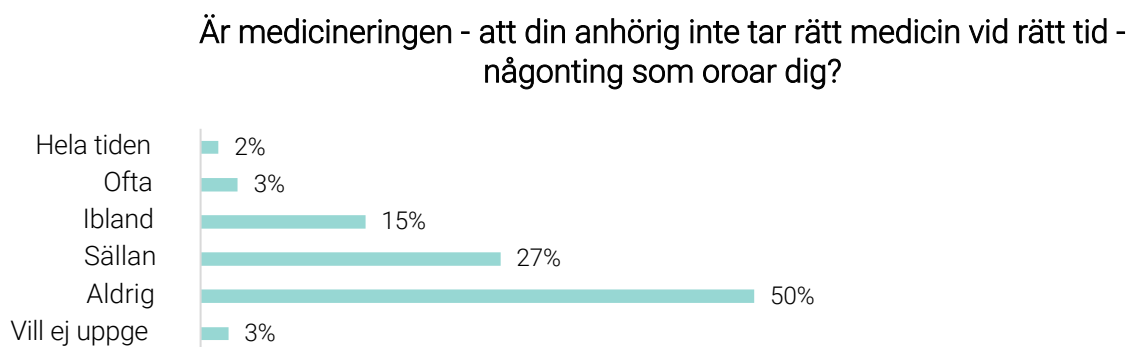
Svaren visar att det är många som känner någon som tar läkemedel. Var femte (23 procent) är i viss mån involverad i deras anhörigas medicinering.

Bas: Har anhörig som medicinerar dagligen (1406)

6. Hälften av svenskarna oroas över anhörigas medicinering

Hälften av svenskarna som har en anhörig som medicineras känner någon form av oro att deras anhöriga inte tar rätt medicin vid rätt tid.

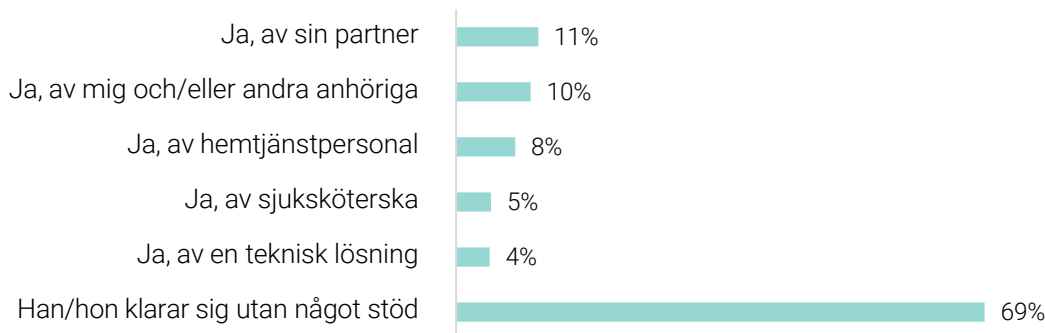

Bas: Har anhörig som medicinerar dagligen (1406)

7. Var tredje behöver hjälp vid medicineringen

Var tredje (31 procent) har något form av stöd såsom sin partner, vårdpersonal eller teknisk lösning för att få hjälp med att ta sina mediciner.

Har din anhörig något stöd eller hjälp med att dagligen ta rätt mediciner på rätt tid? Du kan ange flera svar

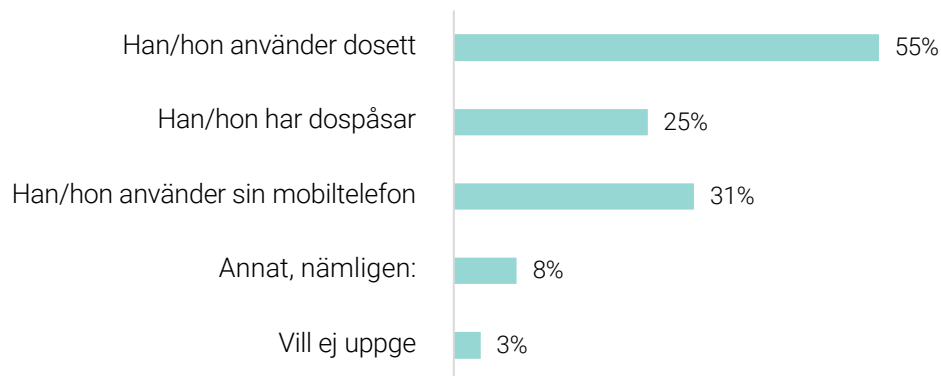

Bas: Har anhörig som medicinerar dagligen (1406)

8. Dosett vanlig i de svenska hemmen

De som har en anhörig som medicineras och använder sig av en teknisk lösning kan använda olika hjälpmedel för att säkerställa att sin partner tar rätt medicin i rätt tid. Av dessa använder mer än hälften en dosett och var tredje använder sig av en mobiltelefon.

Vilken teknisk lösning använder han/hon?

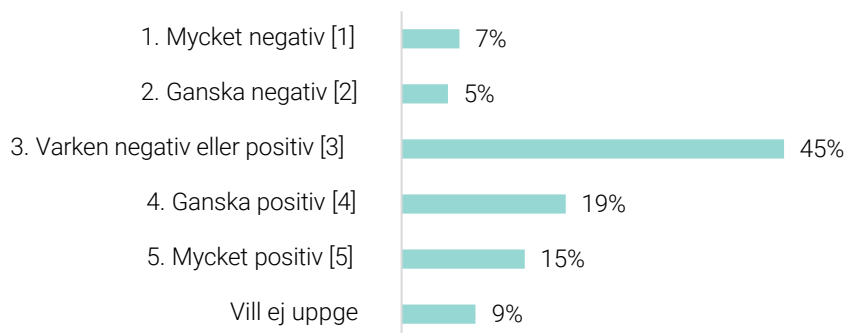

Bas: Använder en teknisk lösning (61)

9. Anhöriga ställer sig positiva till en teknisk lösning

Att ta rätt medicin vid rätt tid är viktigt. För att anhöriga ska slippa oroa sig kan de ta hjälp av en teknisk lösning, exempelvis en läkemedelsrobot. Var tredje anhörig ställer sig positiv till en teknisk lösning för att deras anhöriga mer självständigt ska kunna medicineras.

Vad är din inställning till en teknisk lösning för att din anhörig mer självständigt ska kunna ta rätt mediciner på rätt tid?

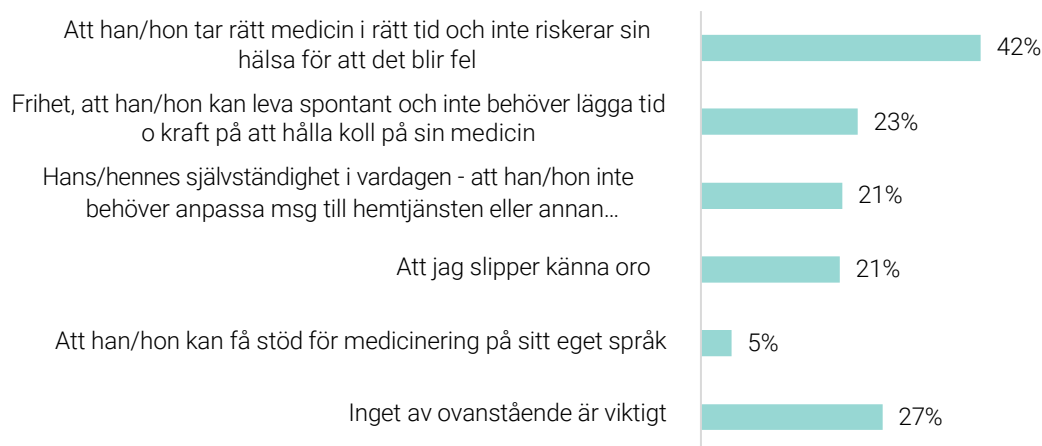

Bas: Har anhörig som medicinerar dagligen (1406)

10. Säkerheten och friheten är viktiga för de anhöriga

Två av fem tycker det är viktigast att deras anhöriga tar rätt medicin i rätt tid och därmed inte riskerar sin hälsa. Var femte tycker att friheten, att deras anhörige kan leva spontant och inte behöver lägga tid och kraft på medicineringen är viktigast.

Vad av nedanstående är viktigast för dig som anhörig till någon som medicinerar dagligen? Vänligen välj max 2 svar.

Bas: Har anhörig som medicinerar dagligen (1406)

Sammanfattning

Resultatet av undersökningen visar att en stor majoritet av svenskarna tar medicin dagligen, att säker medicinering är mycket viktigt för många och att närmare hälften ställer sig positiv till en teknisk lösning för att mer självständigt kunna ta rätt medicin i rätt tid.

Vi kan också konstatera att det är en av fem som behöver någon form av stöd för att klara av sin medicinering vilket ger en tydlig indikation på att väldigt många inte känner sig helt trygga med sina mediciner. Samtidigt finns en oro från anhöriga där två av fem tycker det är viktigast att deras anhöriga tar rätt medicin i rätt tid och därmed inte riskerar sin hälsa.

Avslutningsvis visar undersökningen att fler konkreta åtgärder krävs för att minska osäkerhet kring medicinering och för att förstärka tryggheten hos patienterna och deras anhöriga. I linje med digitaliseringen av vården har den första läkemedelsroboten för konsumenter lanserats via Apoteket AB. På så vis kan alla förskrivna mediciner som ingår i läkemedelsbehandlingar levereras i rätt dos och i rätt tid till patienten på ett automatiskt och mer kontrollerat sätt. Detta kräver dock att patienten eller anhöriga har råd att bekosta tjänsten för egen räkning. Den offentliga vården skulle kunna ta ett större ansvar genom att subventionera läkemedelsrobotar och på så vis skapa säkrare läkemedelshantering i de svenska hushållen. Samhällskostnaderna kopplade till felmedicinering skulle samtidigt kunna minska och kvaliteten inom hemsjukvården öka – men det förutsätter konkreta offentliga åtgärder ett närmare samarbete mellan beslutsfattare och aktörer i vårdkedjan.

